SIGMA

Support for Improvement in Governance and Management

A joint initiative of the OECD and the EU, principally financed by the EU

Sinteza 6 Ianuarie 2011

Achiziţii publice

Publicitatea

CUPRINS:

- De ce este importantă publicitatea?
- Unde şi când trebuie să publici?
- Ţinând piaţa informată
- Anunţul de participare
- Achiziţiile electronice

Acest document a fost elaborat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Opiniile exprimate în prezentul document nu pot fi considerate sub nicio formă ca reflectând poziţia oficială a Uniunii Europene, şi nu reflectă în mod necesar punctele de vedere ale OECD şi ale ţărilor sale membre sau ale ţărilor beneficiare participante în cadrul Programului SIGMA.

Acest document, precum şi orice hartă inclusă în prezentul document, nu sunt de natură a prejudicia statutul sau suveranitatea asupra oricărui teritoriu, delimitarea frontierelor şi limitele internaţionale precum şi numele oricărui teritoriu, oraş sau regiune.

Publicat original de către OECD în limba engleză sub titlul:

SIGMA. Public Procurement Brief 6 Advertising © 2011 OECD

Toate drepturile rezervate.

© 2014 SCPA Ceparu&Irimia pentru această ediţie în limba română.

Calitatea acestei traduceri şi coerenţa sa cu limbajul original al textului lucrării revine în exclusivitate în responsabilitatea autorului acestei traduceri. În cazul unor discrepanţe între lucrarea originală şi traducere, va prevala textul lucrării originale.

CEPARU & IRIMIA
SOCIETATE DE AVOCAŢI

De ce este importantă publicitatea?

Publicitatea reprezintă piatra de temelia a achiziţiilor publice. Publicitatea completă şi deschisă:

- **facilitează competiţia reală** - prin informarea a cât mai multor potenţiali operatori economici cu putinţă despre oportunităţile de contractare şi astfel permiţându-le să concureze, ceea ce conduce la cele mai bune rezultate ,,valoare pentru bani" pentru autorităţile contractante.

- **dezvoltă pieţe** - arătând potenţialilor operatori economici faptul că sunt disponibile oportunităţi de afaceri, ceea ce încurajează dezvoltarea pieţei cu operatori economici noi şi mai diverşi şi o sursă mai largă de operatori economici la nivel local, regional, naţional şi internaţional.

- **ajută în lupta împotriva corupţiei**- crescând transparenţa şi asigurându-se că operatorii economici, publicul, presa şi alte părţi interesate, sunt conştienţi de oportunităţile de contractare şi au oportunitatea de a afla mai multe despre oportunităţile de contractare care sunt disponibile şi cui au fost atribuite contractele.

Unde se publică anunţurile?

Anunţurile pentru contractele de un anumit tip şi peste un anumit prag valoric, care sunt supuse Directivei, trebuie să fie publicate în Suplimentul Jurnalului Oficial al Uniunii Europene (JOUE). Anunţurile sunt publicate în mod gratuit. O versiune online gratuită a Suplimentului JOUE intitulată ,,TED" este disponibilă pe http://ted.europa.eu.

Multe state membre ale UE impun de asemenea publicarea, la nivel naţional, a anunţurilor pentru contractele care nu se supun cerinţei de publicitate în JOUE.

Alte publicaţii: Oportunităţile de contractare pot fi publicate şi în alte publicaţii internaţionale, naţionale sau locale. Unde este folosită publicitatea suplimentară, Directiva stipulează că acea publicitate nu trebuie să aibă loc înainte ca anunţul de participare să fie expediat spre JOUE şi nu trebuie să conţină nicio informaţie care nu este inclusă în anunţul de participare din JOUE.

Când trebuie publicat un anunţ?

Sunt trei situaţii principale când se publică un anunţ:

- Înainte de începerea procesului formal de achiziţie - o publicitate opţională, pentru a pre-avertiza piaţa asupra potenţialelor oportunităţi de viitor, utilizând un Anunţ de informare prealabilă;
- La începutul procesului de achiziţie a contractului specific - pentru a invita operatorii economici să participe la procesul de achiziţie, utilizând un Anunţ de participare;
- La sfârşitul procesului de achiziţie a contractului specific - pentru a-i înştiinţa pe operatorii economici şi pe alţii despre faptul că procesul de achiziţie publică s-a încheiat, utilizând un Anunţ de atribuire a contractului sau un Anunț de transparență ex ante voluntară[1].

Publicitatea înainte de începerea formală a procesului de achiziţie utilizând un Anunţ de informare prealabilă: Directiva permite, dar nu obligă autoritatea contractantă să pregătească piaţa pentru viitoare oportunităţi de contractare prin publicitate, utilizând un Anunţ de informare prealabilă.

[1] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_015_ro.pdf

Publicitatea în avans în această manieră furnizează beneficii atât autorităţii contractante cât şi potenţialilor operatori economici:

- Înainte de a face publicitate, autoritatea contractantă trebuie să se fi gândit cu atenţie la cerinţele sale, şi astfel pregătirea Anunţului de informare prealabilă poate să asiste în asigurarea că planificarea şi bugetarea în avans sunt luate în serios.

- Operatorii economici care au fost informaţi din timp despre potenţialele oportunităţi pot, de asemenea, să planifice în consecinţă. Această planificare ajută la asigurarea unui nivel corespunzător de competiţie şi rezultate mai bune în termeni de ,,valoare pentru bani" pentru autoritatea contractantă.

- Dacă este utilizat un Anunţ de informare prealabilă, atunci în anumite circumstanţe, termenele legale de licitaţie pot fi reduse.

Există un format standard de Anunţ de informare prealabilă[2] publicat de Comisia Europeană pe www.simap.europa.eu. Formatul este acelaşi, pentru toate tipurile de contracte.

Am vrea să ţinem piaţa informată despre potenţialele oportunităţi viitoare. Există o alternativă la publicarea Anunţului de informare prealabilă în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene?

Da, o autoritate contractantă poate să îşi întocmească pe internet propriul ,,profil al cumpărătorului". Profilul cumpărătorului conţine informaţii generale despre autoritatea contractantă împreună cu informaţii despre invitaţiile de participare la licitaţiile în curs, achiziţii planificate, contracte încheiate şi proceduri anulate.

O autoritate contractantă poate de asemenea să îşi folosească profilul cumpărătorului pentru a publica Anunţuri de informare prealabilă. Unde o autoritate contractantă îşi foloseşte propriul profil al cumpărătorului pentru a publica un Anunţ de informare prealabilă, nu este nevoie să trimită un Anunţ de informare prealabilă la JOUE cât timp sunt respectate anumite condiţii.

Publicitatea la începutul procesului de achiziţie a contractului specific utilizând un Anunţ de participare: Anunţul de participare este o parte extrem de importantă a procesului de achiziţie. Acesta marchează începutul procesului formal de achiziţie pentru un contract specific şi notifică potenţialii operatori economici asupra oportunităţii de participare la procesul de achiziţie publică.

Trebuie utilizate formatele standard de anunţuri. Acestea sunt publicate de Comisia Europeană pe www.simap.europa.eu. Anunţul de participare[3] în format standard este utilizat pentru majoritatea proceselor de achiziţie, dar există diferite formate pentru diferite tipuri de achiziţii. De exemplu, există forme speciale de anunţuri de participare care să fie utilizate la concursuri de proiecte, contracte de lucrări pentru sisteme subvenţionate de locuinţe şi concesiuni de lucrări publice.

Pentru a se asigura un nivel de competiţie cât mai mare cu putinţă şi pentru a se conforma cerinţelor de bază pentru transparenţă, Anunţul de participare trebuie elaborat astfel încât să descrie în mod clar natura, scopul, valoarea estimată a contractului şi modalitatea prin care operatorii economici pot aplica la participarea la procedură. Anunţul de participare trebuie de asemenea să fie completat integral şi corect. Eşecul în a elabora un Anunţ de participare clar, complet şi conform poate avea ca rezultat un nivel dezamăgitor de competiţie, ofertanţi slabi sau necorespunzători sau un proces viciat de achiziţie care poate va trebui reînceput.

[2] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_001_ro.pdf
[3] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_002_ro.pdf

Ce putem face dacă Anunţul de participare este incorect sau trebuie să modificăm informaţia în Anunţul de participare?

Există o formă standard pentru Anunţ pentru informaţii suplimentare, Informaţii cu privire la proceduri incomplete sau Erate. Această formă standard este disponibilă pe website-ul Simap al Comisiei (formularul numărul 14[4]) şi poate fi folosită pentru: o procedură incompletă - unde o procedură a fost întreruptă, declarată invalidă sau contractul nu a fost atribuit, o corecţie sau o informaţie adiţională.

Publicitatea la sfârşitul unui proces de achiziţie a unui contract specific utilizând un Anunţ de atribuire a contractului[5]: Autoritatea contractantă trebuie să publice concluzia unui proces de achiziţie a unui contract specific utilizând un Anunţ de atribuire a contractului în decurs de 48 de zile de la atribuirea acestuia.

Acest ultim anunţ este important pentru că asigură transparenţa procesului, operatorii economici şi alţii fiind anunţaţi despre finalizarea procesului de achiziţie şi în ce condiţii. Comisia Europeană foloseşte de asemenea această informaţie pentru a pregăti date statistice asupra nivelului şi naturii activităţii de achiziţie şi pentru a monitoriza procesele de achiziţii.

Obligaţia de a publica un Anunţ de atribuire a contractului se aplică tuturor contractelor pentru care a fost publicat un Anunţ de participare şi de asemenea, în cazul unor alte contracte pentru care nu a fost publicat un astfel de anunţ.

Există reguli care se referă la cât de repede trebuie să fie publicate anunţurile? Da, toate anunţurile expediate electronic şi în formatul corect trebuie să fie publicate în decurs de 5 zile de la expediere. Anunţurile expediate prin alte mijloace trebuie publicate în termen de 12 zile.

Achiziţia electronică

Putem completa şi expedia anunţurile de participare în mod electronic? Da, şi Directiva şi Comisia Europeană încurajează să se procedeze astfel. Există un sistem online gratuit disponibil direct de pe site-ul Comisiei Europene, pe www.simap.europa.eu.

Pentru a încuraja achiziţiile electronice, unele dintre perioadele de timp minime legale sunt reduse şi nu există o limită maximă de cuvinte dacă anunţurile de participare sunt completate şi expediate către JOUE utilizând acest sistem online. Formatul şi procedura pentru trimiterea anunţurilor în mod electronic sunt accesibile pe site-ul Simap: www.simap.europa.eu.

Utilităţile

În cazul utilităţilor este necesar să se asigure publicitatea contractelor de un anumit tip şi o anumită valoare, dar există mai multă flexibilitate în termeni de alegere a metodei de publicitate. În cazul utilităţilor sunt de asemenea disponibile metode suplimentare de achiziţie.

Opţiuni de publicitate: În cazul utilităţilor există posibilitatea alegerii neîngrădite între trei mari forme de proceduri competitive: procedura deschisă, procedura restrânsă şi procedura de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunţ de participare.

În cazul utilităţilor mai există şi flexibilitate în termeni de cum se face publicitatea - cu referire în legislaţie la ceea ce se numeşte ,,convocarea la licitaţie[6]". În desfăşurarea unei proceduri restrânse şi sau a unei proceduri de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunţ de participare, pentru utilităţi se poate alege utilizarea:

[4] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_014_ro.pdf
[5] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_003_ro.pdf
[6] http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:06:08:32004L0017:RO:PDF

- unui Anunţ de participare-utilităţi[7]
- unui Anunţ orientativ periodic-utilităţi[8], sau
- unui anunţ Sistem de calificare-utilităţi[9].

La desfăşurarea unei proceduri deschise pentru utilităţi nu există alternative şi trebuie să se utilizeze un anunţ de participare.

Se aplică limitele de timp legale şi în fiecare caz trebuie utilizat un anunţ de participare în format standard.

Anunţurile locale: Anunţurile pot fi publicate şi naţional, caz în care acestea nu trebuie să conţină alte informaţii faţă de cele cuprinse în anunţul trimis Comisiei, şi ele nu trebuie publicate local înainte de data expedierii către Comisie.

Sisteme de calificare: În cazul utilităţilor este permis să se organizeze şi să se desfăşoare sisteme de calificare. Un sistem de calificare este un sistem în care operatorii economici interesaţi de contractarea serviciilor de utilităţi aplică pentru a deveni potenţiali furnizori. După aceea, în cazul utilităţilor se înregistrează câţiva sau chiar toţi operatorii economici în sistem. Operatorii economici înregistraţi formează atunci un grup din care autoritatea contractantă pentru servicii de utilităţi poate să îi stabilească pe cei care vor fi invitaţi sau cu care se vor negocia contractele.

Atunci când stabileşte unui sistem de calificare, autoritatea contractantă pentru servicii de utilităţi utilizează un ,,Anunţ orientativ periodic-utilităţi" pentru a face publicitate. Anunţul orientativ periodic-utilităţi poate fi publicat sau în JOUE sau pe profilul cumpărătorului al autorităţiii contractante pentru servicii de utilităţi (cu trimiterea unui anunţ despre publicare către JOUE). Pentru sistemele de pre-calificare care durează mai mult de trei ani, este necesar anual un Anunţ orientativ periodic-utilităţi.

Acordurile-cadru: În cazul utilităţilor se pot stabili acorduri-cadru utilizând modelul standard al Anunţului de participare.

Sisteme de achiziţii dinamice: În cazul utilităţilor mai este permisă de asemenea utilizarea unor sisteme de achiziţii dinamice, iar convocările la licitaţie sub aceste sisteme presupune utilizarea unui Anunţ de participare simplificat în cadrul unui sistem de achiziţie dinamic[10].

Anunţurile de atribuire a contractului: În cazul utilităţilor este necesar să fie expediat un Anunţ de atribuire a contractului-utilităţi[11] în format standard către Biroul JOUE în termen de două luni de la data atribuirii contractului sau acordului-cadru. Anunţurile de atribuire a contractului-utilităţi pentru sistemele de achiziţii dinamice pot fi grupate şi trimise pe bază trimestrială, în decurs de două luni de la sfârşitul trimestrului în cauză.

Lecturi suplimentare:

SIGMA Public Procurement Training Manual

www.simap.europa.eu

[7] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_005_ro.pdf
[8] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_004_ro.pdf
[9] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_007_ro.pdf
[10] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_009_ro.pdf
[11] http://simap.europa.eu/docs/simap/pdf_jol/ro/sf_006_ro.pdf